

ЛЕГЕНДА ЗА КАМЕННАТА СВАТБА

Млад хубав момък се влюбил в девойка от съседното село и залинял от любовна мъка. Бащата разбрал сина си и откупил хубавицата с пълен тас жълтици. Вдигнала се голяма сватба. Задумкали тъпани, писнали зурни. Взели момата от съседното село и тръгнали за Зимзелен. Отпред, качена на муле, нагиздена вървяла булката със закрито лице. До нея вървял свекърът, а най-отзад щастливият жених. След като минали малката рекичка, която се намира пред с. Зимзелен, духнал вятър и открил лицето на булката. Свекърът го зърнал, занемял от

красотата ѝ и нечисти мисли щукнали в главата му. Разбрал това, вятърът се разбеснял, разфучал и вкаменил булката заедно с мулето.

След нея вкаменил свекъра и цялата сватба. Останал само момъкът, вцепенен от мъка и ужас. Заплакал той, навел глава и помолил вятъра и него да вкамени.

Вятърът изпълнил молбата му, а от сълзите, които клетият момък изплакал се образувало малко езерце.

Често легендите имат варианти, като тази не прави изключение: ...Момъкът имал много възрастна баба, която го отгледала от малък. Тя не била поканена на сватбата, но гледала шествието, скрита между дърветата в отсрещната горичка. Разбрала за лошите намерения на свекъра и помолила Природата-майка да предотврати това нещастие за внука ѝ. Малко след това тя също се превърнала в камък, който и до днес безмълвно присъства в отсрещната гора, сякаш да бди над сватбеното шествие.

ЛЕГЕНДА ЗА КАМЕННИТЕ ГЪБИ

Въглищарят Радуил имал 4 дъщери - една от друга по-красиви. Живеели в крепостта Перперикон. Една слънчева утрин, нарамили ведрата и тръгнали за вода извън крепостните стени. Изведнъж, на хълма зад реката видели голяма орда от нашественици. Бегом се прибрали в крепостта. Започнала люта, но неравна битка. Хората хукнали да се спасяват кой къде завари. Много от мъжете били избити, а голяма част от жените - пленени. Сред тях били и дъщерите на Радуил.

Повели ги към водача на ордата, възседнал расов кон край близката река - да ги огледа и задели най-красивите за себе си, а останалите да продаде за робини. Щом го приближили, ярост обзела сърцата на девойките. Вкупом грабнали кой какво намери - дървета, камъни и започнали да замерят конника.

Изплашил се конят, изправил се на задните си крака и нищо неподозиращият ездач паднал на земята. Втурнали се четирите девойки към него и го разкъсали. След което потънали в близката гора.

Скоро най-близкият на водача - приятелят му Омур - се окопитил и хукнал да преследва момите. По заник слънце ги застигнал, замахнал с ятагана и отсякъл главата на първата от тях. Онемял! Щом докоснала земята, тя се превърнала мигом в каменна гъба. Замахнал и покосил другите две сестри. Същото се повторило. Изплашил се Омур, слезнал от коня, но преди да покоси главата на последното девойче, сама се превърнала в камък. Ужасен, скочил на коня и понечил да избяга,

но при първата крачка се превърнал в черна скала. Хората и днес наричат самотната канара в близост до гъбите "Каратепа".

ЛЕГЕНДА ЗА РОДОПСКИЯ СИЛИВРЯК

Според една от легендите за митичният певец от древността Орфей, след като разгневените вакханки разкъсали тялото му, там където капките кръв докосвали земята, мигом се появявало чудно красиво цвете с бледолилав цвят, известно днес като Орфеево цвете (родопски силивряк).

Цветето е изобразено като елемент в една от персонификациите на Родоп планина, предадена върху монети, сечени от управата на античния град Филипопол по времето на римския император Антоний Пий (138 – 161 г.).

Върху една от монетите Родоп е представена като жена, седяща на скала, с коса, завързана във вид на кок. В дясната ръка, протегната напред, държи родопското цвете, а лявата подпира на урна, от която изтича вода.

ЛЕГЕНДА ЗА АЙШЕ МОЛЛА

Айше Молла била богата вдовица, родом от Хасково. Живеела съвсем сама. Извикала майстори да намерят вода и да я докарат до мястото, което им посочила и там да изградят чешма на нейно име. Често казвала: "Когато умра, няма кой да ме спомене, защото сега ме тачат заради парите ми, а после ще ме забрави всеки – затова ще направя чешма, та да ме споминат през вековете".

Наричали я Молла, защото била грамотна и знаела достатъчно молитви от Корана, които четяла на мевлит /панихида/. Почитали я мъже и жени, но имало и хора, които ѝ завиждали за богатството. Била куражлия жена и никога не ѝ минавала страшна мисъл, дори не се заключвала, освен дворната порта.

Един ден съседите забелязали, че Айше я няма. Помислили, че може да е отишла в някое съседно село на мевлит и не я потърсили. Минали два дни, а Айше Молла не се вестявала. Затропали съседите на вратата ѝ, но никой не отворил. Влезли в двора, повикали я – никакъв отговор. Блъснали вратата на спалнята ѝ и ужасени видели мъртвата Айше, цяла обляна в кръв. От богатата ѝ покъщнина не било взето нищо. Недоумение обхванало съседите ѝ, които за един миг се струпали в къщата ѝ. Но в едно тенеке видели две лири, явно парите ѝ са били скрити там – убийците са ги откраднали.

Погребали тържествено Айше Молла, но издирването на престъпниците завършило без резултат. И така думите на Айше се сбъднали – след време почти я забравили, но останала чешмата на нейно име. Днес надписът липсва, защото чешмата е поправяна и изместена по-нагоре от предишното ѝ място. Ако и да промениха името ѝ в памет на Георги Органджиев, хората пак я назовават със старото ѝ име – чешмата на Айше Молла. И всички знаят за коя чешма става дума.

Мара МИХАЙЛОВА, из книгата "Кърджали", изд. 2000 г.